

Klachtnummer 2024/182

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling I] en [leerling II], leerlingen van de [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 23 juli 2024 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [directeur], directeur van de school (verder: de directeur). De Commissie heeft op 16 september 2024 van mr. E.R. Koster, jurist, werkzaam bij Verus te Woerden (verder: de gemachtigde) een verweer ontvangen. De directeur van de school, de school en het bestuur worden gezamenlijk verder aangeduid met verweerder.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 19 september 2024. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klaagster, vergezeld door [leerling II] en haar echtgenoot [echtgenoot klaagster];
- de directeur;
- [teamleider onderbouw], teamleider onderbouw (verder: teamleider onderbouw);
- [teamleider bovenbouw], teamleider bovenbouw (verder: teamleider bovenbouw);
- de gemachtigde.

Feiten en omstandigheden

De kinderen van klaagster zijn beide leerling van de school. In het schooljaar 2023-2024 zat [leerling II] in Havo-3 en [leerling I] in Havo-4. Beide leerlingen zijn aan het einde van het schooljaar niet bevorderd naar het volgende leerjaar.

II. Standpunt van klaagster

Klaagster is het niet eens met de doublure van haar kinderen. Klaagster stelt dat haar beide kinderen niet eerlijk beoordeeld zijn en de school onderscheid heeft gemaakt. Ter toelichting heeft klaagster het navolgende gesteld.

[leerling II]

[leerling II] heeft aan het einde van het schooljaar haar vakkenpakket voor Havo-4 aangepast omdat er vermoedelijk sprake is van dyscalculie. Klaagster heeft zelf een dyscalculietest aangevraagd bij de school maar de school doet daar niets mee. Dit terwijl er uit de eerste tests blijkt dat [leerling II] een ernstige rekenachterstand heeft. De school doet het af met bijles voor wiskunde en vooraan in de klas zitten bij het vak. Dit heeft [leerling II] gedurende het gehele schooljaar gehad/gedaan, maar dit heeft

niets opgeleverd. Sterker nog, [leerling II] wordt er door de docent uitgestuurd indien [leerling II] het niet begrijpt en zegt ten overstaan van de klas dat ze dom is en niet op dit niveau thuis hoort. Klaagster en [leerling II] zagen het niet zitten dat [leerling II] een vakkenpakket met wiskunde zou kiezen, gelet hierop waardoor er een aanpassing is gedaan. Het is aan [leerling II] toegezegd dat, indien ze haar cijfers op zou halen, ze een bespreekgeval zou worden, maar ze over zou gaan naar Havo-4 gelet op de gekozen vakken en het feit dat zij hiervoor een voldoende resultaat heeft behaald. Uiteindelijk heeft de overgangsvergadering besloten dat [leerling II] in Havo-3 dient te doubleren, terwijl andere leerlingen met lagere cijfers wel over gaan naar Havo-4 omdat ze de vakken met een onvoldoende toch niet meenemen naar Havo-4. Klaagster stelt dat -gelet hierop- sprake is van een ongelijke behandeling. Klaagster stelt dat dit voortvloeit uit het feit dat klaagster het niet eens is met het beleid van de school.

[leerling I]

Klaagster stelt dat er in het geval van [leerling I] gefraudeerd is met cijfers en proefwerken niet goed zijn nagekeken. Ook zijn er cijfers van [leerling I] pas in Magister geplaatst nadat de inschrijving van herkansingen al is geweest, waardoor er voor bepaalde toetsen geen mogelijkheid is geweest deze te herkansen. Ook heeft [leerling I] een docent die tegen de leerlingen, waaronder [leerling I], heeft gezegd dat hij er alles aan zal doen om leerlingen te laten zitten. Deze docent heeft het hele schooljaar les mogen geven en heeft gefraudeerd met cijfers, zonder dat de school hier iets tegen heeft gedaan.

Klaagster stelt dat de docente geschiedenis van [leerling I] de proefwerken slecht heeft nagekeken, heeft geweigerd een cijfer aan te passen en inzage in de toetsen heeft geweigerd aan [leerling I]. Klaagster heeft de docente hierop per e-mail aangesproken, er zaten geregeld fouten in het nakijkwerk van de proefwerken. [leerling I] heeft hierdoor punten misgelopen, die bij de overgang nog wel eens belangrijk konden zijn. [leerling I] is geëindigd met een 5,4 voor het vak geschiedenis.

In het geval van wiskunde heeft de docent gefraudeerd met de cijfers en een paar weken geen les gegeven omdat deze docent wilde voorkomen dat een groepje leerlingen bevorderd zouden worden. De docent heeft dit ook hardop uitgesproken. De school heeft erkend dat dit niet kon en de docent hierop aangesproken. Deze docent heeft wel deel mogen nemen aan de overgangsvergadering waarin [leerling I] is besproken.

Klaagster heeft, naar aanleiding van de beslissing haar beide kinderen te laten doubleren, contact opgenomen met de school. Zij stelt geen antwoord te krijgen op de door haar gestelde vragen. Klaagster is door de gehele situatie en het gevoel niet gehoord te worden, het vertrouwen in de school en haar medewerkers verloren.

III. Standpunt van verweerder

Verweerder merkt allereerst op dat klaagster enkele uitlatingen gedaan heeft zonder deze verder te onderbouwen. Dit maakt het opstellen van een verweer lastig. Verweerder is daarom alleen ingegaan op de situaties waarin de klacht concreet is.

Onterecht doubleren [leerling II]

De cijferlijst van [leerling II] is mager. Zij heeft eenmaal een acht, tweemaal een zeven, zesmaal een zes en driemaal een vijf behaald in Havo-3. De vakken godsdienst&levensbeschouwing en lichamelijke opvoeding heeft [leerling II] met een voldoende afgesloten.

Blijkens de overgangsnormen mag een leerling slechts voor twee vakken een tekortpunt/een onvoldoende hebben. [leerling II] heeft voor drie vakken een onvoldoende. Daarnaast moet een gemiddelde worden behaald over twaalf vakken van een 6,0. [leerling II] heeft een 5,825 en voldoet derhalve ook niet aan dit vereiste. Dit houdt in dat [leerling II] op basis van deze resultaten een bespreekgeval voor de overgangsvergadering is geworden.

De overgangsvergadering weegt, naast de cijfers van de leerling, ook het gedrag en de werkhouding. De overgangsvergadering heeft gesteld dat dit in geval van [leerling II] (eveneens) mager is. De eindcijfers van [leerling II] lijken een lijst weer te geven die op de drie onvoldoendes na in orde is, echter heeft de afronding van de cijfers in vrijwel alle gevallen erg positief uitgedrukt voor [leerling II]. Zo zijn de drie vijven één 4,5 en twee keer een 4,6, bij drie zessen is sprake van één 5,5 en twee keer een 5,6.

Buiten de regels om heeft de overgangsvergadering ook meegewogen dat [leerling II] het profiel Cultuur en Maatschappij kan kiezen en dan de vakken waar zij een onvoldoende voor staat kan laten vallen.

Het totaalbeeld van cijfers en werkhouding maakt dat het bevorderen naar Havo-4 niet verstandig is geacht door de docentenvergadering. Zij schatten in dat [leerling II] onvoldoende basis heeft om succesvol te zijn in Havo-4. De docentenvergadering heeft na een zorgvuldige afweging besloten tot doubleren.

Doubleren [leerling I]

Op de cijferlijst van [leerling I] staan drie vijven. In de overgangsnormen zijn de situatie opgesomd waar een leerling aan dient te voldoen om te kunnen worden bevorderd van Havo-4 naar Havo-5, Een situatie met drie vijven staat niet in de opsomming. Er kan van deze overgangsnormen alleen worden afgeweken in geval van bijzonder omstandigheden. Daarvan is in het geval van [leerling I] geen sprake. Integendeel, [leerling I] was in het voorgaande schooljaar ook al een bespreekgeval voor de overgangsvergadering. Er is dan ook geen andere conclusie mogelijk dan dat [leerling I] op grond van de overgangsnormen dient te doubleren.

Intimidatie/kleinerende opmerkingen richting [leerling II]

Er is een keer een niet passende opmerking gemaakt door een docent via Teams. De teamleider heeft aan klaagster bevestigd dat dit niet passend was. Hierover is zowel met de docent als binnen het managementteam gesproken. De docent heeft hiervoor zijn excuses gemaakt aan [leerling II].

[leerling II] is door de docent wiskunde een aantal maal uit de les gestuurd. Reden hiervoor was het niet maken van huiswerk of niet passend gedrag. Dit is ongetwijfeld vervelend voor [leerling II], maar een docent mag hiertoe besluiten. Klaagster heeft laten weten dat de docent kleinerende opmerkingen gemaakt zou hebben. Hierover is een gesprek geweest, de docent ontkent dat hiervan sprake is geweest. De teamleider heeft klaagster per e-mail antwoord gegeven op een aantal klachten met betrekking tot deze docent, maar ook het aantal keer dat [leerling II] -door verschillende docenten- uit de les is gestuurd.

In Havo-3 worden keuzes gemaakt voor de vakken waarin eindexamen wordt gedaan. De docent wiskunde heeft geconstateerd dat het vak erg lastig is voor [leerling II] en heeft zijn zorgen uitgesproken over het niveau in de examenjaren. Met de aanvankelijke pakketkeuze van [leerling II] (met veel exacte vakken) leek zij het zichzelf erg moeilijk te maken. Het uitspreken van de zorgen is bedoeld geweest om een realistisch beeld te schetsen van wat [leerling II] nog kan verwachten en daarop de pakketkeuze te maken. Het is zeker niet de bedoeling geweest om respectloos te zijn over

de prestaties van [leerling II]. Vanuit de school wordt wel betreurd dat [leerling II] maar zeer beperkt gebruik heeft gemaakt van de geboden hulp bij het oefenen.

Fraude bij cijfers

Dit wordt door verweerder niet herkend. Er is geen sprake van cijfers die worden aangepast. Bij alle toetsen heeft een leerling de mogelijkheid om fouten in de correctie aan de orde te stellen. In de bovenbouw worden uit oogpunt van zorgvuldigheid toetsen klassikaal besproken. Daarmee wordt de kans vergroot dat een gesprek plaatsvindt over de precieze puntentoekenning. Dat is een zorgvuldig proces, dat met fraude niets van doen heeft.

Onbehandelde klachten

Voor wat betreft het niet behandelen van klachten, zoals door klagster gesteld, is de school van mening dat hiervan geen sprake is geweest. Er is te allen tijde gereageerd op de e-mailberichten van klagster.

Onbevoegde docenten en onervaren docenten

Het is bekend dat er momenteel een tekort is aan bevoegde en ervaren docenten. Gelukkig beschikt de school voor het overgrote deel over bevoegde en ervaren docenten. In het afgelopen schooljaar was er één docent die les gaf aan [leerling II] en [leerling I] niet bevoegd. Dit was de docent godsdienst&levensbeschouwing.

Verweerder betreurt het dat klagster zo negatief is. Intern zal verweerder kijken hoe voorkomen kan worden dat er niet passende opmerkingen worden gemaakt. Het bestuur spreekt de hoop uit dat eventuele onregelmatigheden zo spoedig mogelijk worden gemeld en daarop gehandeld kan worden. Dit neemt niet weg dat beide kinderen van klagster terecht doubleren.

IV. Overwegingen van de Commissie

Klacht

Klagster klaagt over het feit dat haar beide kinderen niet zijn bevorderd naar een volgend leerjaar. Klagster is van mening dat dit ten onrechte is. Klagster neemt in haar klacht nog een aantal andere zaken mee, te weten intimidatie en kleinerende opmerkingen richting [leerling II], opmerkingen over niveau, fraude bij cijfers, het niet reageren op klachten en het voor de klas staan van onbevoegde en onervaren docenten. Klagster verzoekt het herzien van het doubleren dan wel het starten op een andere school in het volgende leerjaar, met een overgangsverklaring.

Verweer

De bevorderingsnormen zijn gepubliceerd en daar heeft de school aan getoetst. [leerling II] was een bespreekgeval en na zorgvuldige afweging is besloten [leerling II] niet te bevorderen. Ten aanzien van [leerling I] is sprake van drie onvoldoendes en er zijn geen bijzondere omstandigheden en bij de vorige overgangsvergadering is hij bevorderd na bespreking in de docentenvergadering. Er is geen aanleiding hem nu te bespreken, er is geen basis om hem te bevorderen. De opmerkingen van klagster met betrekking tot intimidatie zijn besproken, met betrekking tot een ongepaste opmerking richting [leerling II] heeft de betreffende docent excuses gemaakt. [leerling II] is meermaals de les uit gestuurd vanwege het niet maken van huiswerk of vanwege ongepast gedrag, niet vanwege het niet beheersen van de lesstof zoals door klagster gesteld. Docent wiskunde heeft zijn zorgen geuit met betrekking tot de profielkeuze van [leerling II]. Voor zover klagster heeft gesteld dat er sprake is van fraude wordt dit door de school niet herkend. De school is benieuwd waar deze stellingname van klagster vandaan

komt. Fouten in de correctie van proefwerken kunnen aan de orde worden gesteld bij de inzage van de proefwerken. De school heeft de klachten opgepakt en behandeld, dit is correct verlopen. Voor wat betreft het bevoegd of niet-bevoegd zijn van docenten heeft de school verklaard dat een beperkt aantal docenten niet bevoegd voor de klas staat. Dit is ook niet doorslaggevend voor het proces als zodanig, gaat in geval van [leerling II] en [leerling I] maar om één docent die slechts één uur les per week heeft gegeven (Godsdienst&levensbeschouwing).

Beoordeling door de Commissie

De Commissie is terughoudend bij het beoordelen van beslissingen over het bevorderen van leerlingen omdat het nemen van zulke beslissingen behoort tot het professionele domein van de docenten. De Commissie zal beoordelen of het besluit om [leerling II] niet te bevorderen naar Havo-4 en [leerling I] niet te bevorderen naar Havo-5, maar [leerling II] te laten doubleren in Havo-3 en [leerling I] in Havo-4 op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot deze beslissingen heeft kunnen komen. Een klacht over (niet) bevorderen kan alleen gegrond worden verklaard indien die beslissing kennelijk onjuist is of indien er sprake is van ernstige procedurele gebreken. In dat kader zal de Commissie bij haar beoordeling uitgaan van het door de school vastgestelde beleid inzake de bevordering. De vraag die de Commissie dient te beantwoorden is of het besluit om [leerling II] en [leerling I] niet te bevorderen op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en/of er sprake is van een evident onjuiste beslissing.

[leerling II]

De school heeft de overgangsnormen vastgelegd in de schoolgids en gepubliceerd op de website. In de overgangsnormen is opgenomen:

‘Een leerling is bevorderd indien hij/zij aan onderstaande normen voldoet:

- *Kernvakkenregel: er is sprake van maximaal één tekortpunt op de vakken Nederlands, Engels en wiskunde.*
- *Er is sprake van maximaal vier tekortpunten, verdeeld over maximaal twee vakken, waarbij geen enkel eindcijfer lager dan een 4 is. Het gemiddelde van alle cijfers is minimaal een 6.0.*
- *De vakken godsdienst & levensbeschouwing én lichamelijke opvoeding zijn met een voldoende (V) of goed (G) beoordeeld of minimaal een 5,5.*

Een leerling wordt besproken als onderstaande van toepassing is:

- *Kernvakkenregel: er is sprake van maximaal één tekortpunt op de vakken Nederlands, Engels en wiskunde.*
- *Er is sprake van maximaal vier tekortpunten, verdeeld over maximaal twee vakken, waarbij geen enkel eindcijfer lager dan een 4 is. Het gemiddelde van alle cijfers is minimaal een 6.0.
(Hierbij kan rekening gehouden worden met de profielkeuze in de tweede fase.)*
- *De vakken godsdienst & levensbeschouwing én lichamelijke opvoeding zijn niet met een voldoende (V) of goed (G) beoordeeld of minimaal een 5,5.*

Een leerling wordt afgewezen indien:

- *In alle gevallen waarin de leerling niet aan bovenstaande voldoet.*

Indien de leerling is afgewezen beslist de bevorderingsvergadering of de leerling de schoolloopbaan op een schooltype met een lager niveau kan voortzetten of dat de leerling doubleert.’

Gelet op de resultaten van [leerling II] (drie keer het cijfer vijf) staat vast dat zij, gelet op haar resultaten, niet voldeed aan de overgangsnorm en afgewezen diende te worden. Een afgewezen leerling wordt door de bevorderingsvergadering besproken.

De Commissie stelt vast, op grond van de stukken en hetgeen partijen ter zitting naar voren hebben gebracht, dat de school niet alleen heeft gekeken naar de cijfers van [leerling II] maar ook naar haar werkhouding, tempo en belangrijker nog, naar de kans van [leerling II] in het voorexamenjaar. De beslissing is gebaseerd op een proces van intersubjectieve oordeelsvorming, waarin de docenten op grond van kennis en jarenlange ervaring gezamenlijk beslissen wat het beste is voor een leerling. Het gaat om een inhoudelijke beslissing die de docenten nemen vanuit hun expertise en professionaliteit. Dat de docenten gezamenlijk hebben overwogen dat [leerling II] met deze resultaten en het daardoor deels ontbreken van (een) belangrijke basis(vaardigheden) niet bevorderd kan worden naar het vierde leerjaar acht de Commissie niet onredelijk.

Ook het feit dat andere leerlingen met een zelfde aantal of meer onvoldoendes zijn besproken en wel zijn bevorderd, doet niets aan de beslissing ten aanzien van [leerling II] af. Het is correct dat de school elke leerling apart bespreekt en daar een individuele afweging bij maakt. Daarbij zijn diverse aspecten als de werkhouding, het gewicht van de onvoldoende (was het een kernvak of niet) en de persoonlijke omstandigheden van de leerling van belang. De klacht is op dit punt ongegrond.

[leerling I]

De school heeft de overgangsnormen vastgelegd in de schoolgids en gepubliceerd op de website. In de overgangsnormen is opgenomen:

‘Een leerling is bevorderd indien hij/zij aan onderstaande normen voldoet:

- *- Alle cijfers zijn 6 of hoger of*
  - er is één keer een 5 behaald en alle overige eindcijfers zijn 6 of hoger of*
  - er is twee keer een 5 of één keer een 4 behaald, waarbij voor de overige vakken een 6 of hoger is behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste een 6.0 is of*
  - er is één keer een 5 en één keer een 4 behaald, waarbij voor de overige vakken een 6 of hoger is behaald en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste een 6.0 is.*
- *De som der cijfers voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde is tenminste 17 (slechts op één van de drie vakken mag minimaal een 5 gescoord worden).*
- *Voor een leerling zonder wiskunde is de som der cijfers voor de vakken Nederlands en Engels tenminste 11 (slechts voor één van de twee vakken mag minimaal een vijf gescoord worden).*
- *De cijfers voor CKV en maatschappijleer vormen samen het combinatiecijfer. Dit combinatiecijfer telt mee in de overgangsregeling. Vóór de berekening van het combinatiecijfer worden de cijfers van beide vakken afgerond.*
- *De in het PTA opgenomen handelingsdelen dienen 'naar behoren' te zijn gekwalificeerd.*
- *Het vak lichamelijke opvoeding is met een V of G beoordeeld.*
- *De leerling heeft een eindcijfer voor rekenen behaald. (Geldt voor leerlingen met een CM-profiel zonder wiskunde)*

Voor lichamelijke opvoeding worden de cijfers op het eindrapport omgezet in een beoordeling O (onvoldoende), V (voldoende) of G (goed).

Een leerling wordt besproken als onderstaande van toepassing is:

- *Niet van toepassing*

Een leerling wordt afgewezen indien:

- *In alle gevallen waarin de leerling niet aan bovenstaande voldoet.*

Indien de leerling is afgewezen beslist de bevorderingsvergadering of de leerling de schoolloopbaan op een schooltype met een lager niveau kan voortzetten of dat de leerling doubleert.'

Gelet op de resultaten van [leerling I] (drie keer het cijfer vijf) staat vast dat hij, gelet op zijn resultaten, niet voldeed aan de overgangsnorm en afgewezen diende te worden.

De school heeft ter zitting verklaard in bijzondere omstandigheden over te kunnen gaan tot bespreking van een leerling in een overgangsvergadering. Daarvan is in het geval van [leerling I] geen sprake.

De school heeft bij de bevorderingsbeslissing van [leerling I] de eigen regels zorgvuldig gevolgd. Op grond van de bevorderingsnormen en de door [leerling I] behaalde resultaten, oordeelt de Commissie dat de beslissing van de school niet evident onjuist is. De klacht is op dit punt ongegrond.

Overige klachten

Met betrekking tot de klachtpunten over frauderen en het niet beantwoorden van klachten overweegt de Commissie dat partijen elkaar tegenspreken. De Commissie vindt het ene standpunt niet aannemelijker dan het ander. Een eensluidende onderbouwing van een van de standpunten ontbreekt in het dossier en de verklaringen van partijen. De Commissie kan daarom niet vaststellen wat er daadwerkelijk is gebeurd. De klachten dat sprake zou zijn van frauderen en het niet beantwoorden van klachten zijn daarom ongegrond.

Voor wat betreft de naar [leerling II] gemaakte opmerking/het intimideren van [leerling II] zijn door de betreffende docent excuses gemaakt. Dit klachtonderdeel behoeft -gelet hierop- geen verdere behandeling door de Commissie.

Met betrekking tot de onbevoegde docenten overweegt de Commissie dat dit niet aan haar is om hierover te oordelen. De Onderwijsinspectie is belast met het toezicht hierop zodat de Commissie ten aanzien hiervan geen bevoegdheid toekomt.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klachten -voor zover zij deze heeft behandeld- ongegrond.

Aldus gegeven op 19 september 2024 door mr. Joh.C. Westmaas, voorzitter, ing. J.T. Havinga MES en M. de Blaauw MEd, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.